
Obsah

ÚVOD /5/

I/ JAK DOBŘE MLUVIT V UŽŠÍM KRUHU

1. BEZ SCHOPNOSTI ŘEČI BY ČLOVĚK NEBYL ČLOVĚKEM /11/

Muž se železnou maskou /11/

Případ Heleny Kellerové a Olgy Skorochoodovové /12/

Broca objevuje centrum řeči /13/

Jaký je rozdíl mezi Morseovým kódem a řečí
nebo písmem? /14/

Vývoj řeči dítěte /15/

Opička vychovávaná spolu s malým chlapcem /16/

Růst slovní zásoby dítěte /17/

Jak se mapuje lidský mozek /17/

Vztah řeči a myšlení /18/

Osudy vlčích dětí /21/

Bez schopnosti řeči bychom byli na úrovni opic /23/

2. SCHOPNOST DOBŘE MLUVIT A LIDSKÁ SPOKOJENOST /25/

Měřítkem lidské spokojenosti je uplatnění

člověka ve společnosti /25/

Člověk je tvor společenský /26/

Kdo dovede dobře mluvit, řeší snadněji své

problémy /27/

Proč jsou někteří lidé osamoceni /28/

Nikdy nebýt extrémem — ani nemlívou, ani mlůvkou /30/

3. PŘEDEVŠÍM ZÁLEŽÍ NA OBSAHU A ETICE /33/

Máte co říci? /33/

Etika řeči — nedopustit, aby umění dobře mluvit bylo zneužito /37/

Mluva prostředkem k vytvoření dobrých lidských vztahů /39/

4. HLAS A SLUCH ZPROSTŘEDKUJÍ STYK S OKOLNÍM SVĚTEM /40/

Mluvidla — jeden z nejdokonalejších „přístrojů“ /40/

Vady řeči /45/

Poruchy hlasu /45/
Sluchové ústrojí /46/
Cvičení hlasu /48/

5. VÝBĚR SLOV /50/

Několik úvah kolem slovní zásoby a tiché mluvy při myšlení /50 /
Hovorová a spisovná čeština /52/
Nač dbát při výběru slov /53/
Používání cizích slov /55/
Používání módních slov, přísloví a rčení /56/
Nepřesnost ve vyjadřování /56/

6. USPOŘÁDÁNÍ ŘEČI /61/

Stavba a délka vět /64/
Styl řeči /66/

7. POSTOJ, GESTA A MIMIKA /68/

Postoj /68/
Gestikulace a mimika /69/

8. NAVAZOVÁNÍ STYKŮ /73/

Představování /73/
Náměty rozhovoru /75/
Náhodná setkání /75/
Jak se naučíme navazovat styky s lidmi /76/
Co napomáhá navazování styků /77/

9. JAK ZÍSKAT A UDRŽET POZORNOST POSLUCHAČE /79/

10. OSOBNOST HOVOŘÍČÍHO /83/

Příjemný zjev /83/
Fyzický zjev a upravenost /83/
Oblečení /86/
Vystupování a společenské způsoby /87/
Osobnost /88/
Společenské schopnosti /88/
Úsměv /89/
Přátelské chování /89/
Zajímejte se o lidi /91/
Projevujte zájem o osobní záležitosti /92/
Umíte se vžít do postavení druhého? /93/
Buďte zdvořilí a slušní /94/
Oblast, kde se zájem jednotlivce kryje se zájmem celku /94/

11. PO ČEM LIDÉ TOUŽÍ /95/

Úspěch kolektivu záleží na dobrých vztazích jeho členů /95/

- Člověk touží po uznání /96/
Naučte se oceňovat i maličkosti /98/
Umíte vytknout chybu? /99/
Znáte jména lidí kolem sebe? /103/

12. ČEMU SE NAUČIT? /105/

- Přihlížet k prostředí a času /105/
Způsob jednání měníme podle partnera /106/
Kladte otázky /109/
Proč máme dvě uši a jen jedna ústa /111/
Zdvořilé jednání odzbrojuje /112/
Lze řešit spor kompromisem? /113/
Hlasitě vyslovujte slovo „vy“ a šeptejte slovo „já“ /114/
Pochybnosti nebo podezření vyslovujte opatrně /115/
Buďte taktní /116/
Midasovy uši /117/
Kdy máme mlčet /117/
Jak zastavit příliš řečného člověka /118/
Dávejte pozor, abyste se nestali nevídanými návštěvníky /119/
Pozor na předchozí náladu /120/
Nezávazné sondování /121/
Jak přemoci ostýchavost a trému /122/

13. ČEHO SE VYSTŘÍHAT /124/

- Nemluvte mnoho /124/
Nepoučujte druhé /125/
Nemluvte příliš o sobě a nestěžujte si /126/
Nebuďte náladoví /126/
Nenudíte druhé přílišnými podrobnostmi? /127/
Neměňte příliš často téma hovoru /127/
Nemluvte s druhým o tom, co třetího nezajímá /128/
Nehádejte se /129/

14. NAUČTE SE ROZUMĚT MLUVĚ BEZE SLOV /130/

- Mluva těla /130/
Gesta /132/
Vzdálenost mezi hovořícími /133/
Bublina osobního prostoru /139/
Maska, kterou lidé nosí /138/
Kontakt očima /139/

15. JAK PŘESVĚDČIT DRUHÉ /142/

- Rozdíl mezi míněním, názorem a přesvědčením /142/
Činitelé spolupůsobící při změně názoru /145/
Osobnost přesvědčujícího /145/
Povaha řeči, jež má posluchače přesvědčit /146/

Povaha posluchače	/149/
Názory jednotlivce a skupiny	/150/
Změna názoru	/152/
Argumentování	/154/
Důkazy	/156/
Sugestivní jednání	/158/
Nesnažit se triumfovat	/160/

16. ROZHOVOR MŮŽE SLOUŽIT RŮZNÝM ÚČELŮM /162/

Společenské setkání	/162/
Příprava	/163/
Jakým způsobem se stát dobrým společníkem?	/164/
Téma společenského hovoru	/166/
Vyprávění (167)	
Přihlížet k okolnostem	/170/
Sdělení	/171/
Projednávání záležitostí	/173/
Příprava jednání	/174/
Při jednání se vžijte do stanoviska druhé strany	/175/
Jednání samo	/176/
Diskuse	/177/
Jak sdělit nepřijemnou zprávu	/179/
Jak vyřídít stížnost	/181/

17. KOMUNIKACE A LIDSKÉ VZTAHY Z HLEDISKA PSYCHOLOGICKÝCH POZNATKŮ /183/

Společenská interakce mezi dvěma lidmi	/183/
Vznik přátelství	/187/
Malé společenské skupiny	/188/
Existuje všeobecná společenská schopnost?	/190/

II/ JAK DOBŘE MLUVIT NA VEŘEJNOSTI

18. PORADY A JEJICH ŘÍZENÍ /195/

Dobry předseda	/198/
Příprava porady	/201/
Řízení průběhu porady	/204/
Porada — mezilidské vztahy	/208/

19. HISTORIE A DRUHY ŘEČNICTVÍ /211/

Z historie řečnictví	/211/
Druhy veřejného projevu	/216/
Projevy na schůzích a shromážděních společenských organizací	/216/
Jiné druhy projevů	/218/

20. SHROMAŽĎOVÁNÍ INFORMACÍ A INFORMAČNÍCH MATERIÁLŮ /220/

- Patříte k lidem spoléhajícím jen na svou paměť? /221/
- Nejdříve určete témata, jež budete sledovat /223/
- Racionální metody záznamu o tom, kde jste co četli /224/
- Záznam o tom, co jste četli /228/
- Vyhledávání informací a materiálů při přípravě projevu /232/

21. PŘÍPRAVA PROJEVU /234/

- Mluvit spatra nebo podle písemného podkladu? /234/
- Stanovení tématu a zaměření projevu na posluchače /237/
- Máte jasno o účelu svého projevu? /241/
- Třídění a hodnocení materiálů a informací /242/
- Osnova projevu /246/
- Rozčlenění řeči /247/

22. ZAČÁTEK, HLAVNÍ ČÁST A KONEC PROJEVU /248/

- Začátek projevu /249/
- Příprava hlavní části /251/
- Konec projevu /255/
- Vypracování rukopisu projevu /256/

23. NA PRVÉM MÍSTĚ JSOU POSLUCHAČI /259/

- Myslet na posluchače /259/
- Vytvořte kontakt s posluchači již na začátku projevu /260/
- Jak získat zájem posluchačů /263/
- Ještě jednou o složení posluchačů /267/
- Prostředí ovlivňuje posluchače /269/
- Sledujte reakci posluchačů /269/
- Dotazy a příspěvky posluchačů /270/
- Atmosféra v sále /271/
- Role, kterou hraje emoce /272/

24. PODÁNÍ /274/

- Přirovnání /275/
- Metafora /275/
- Aforismy /276/
- Přísloví a rčení /276/
- Citáty /277/
- Příklady a příběhy /277/
- Definování neznámých, abstraktních a nejasných termínů /279/
- Číselné a statistické údaje /280/
- Opakování /281/
- Řečnické otázky /281/
- Používání humoru a vtípu /282/

25. SLOH A JAZYKOVÁ ÚROVEŇ PROJEVU /285/

Mluvíme spisovně? /286/

Jak mluvit /286/

26. PŘEDNES PROJEVU /289/

Začínající řečník cvičí přednes /289/

Jak překonat trému /291/

Pohyby, postoj, gesta a mimika při veřejném projevu /295/

Hlas a veřejný projev /298/

Zdůraznění jednotlivých slov nebo vět a pasáží /300/

Tempo řeči a přestávky /303/

Umíte být pohotoví /304/

ZÁVĚR /307/

PŘEHLED NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH ZÁSAD /309/

LITERATURA /325/

REJSTŘÍK /329/